

Segment finansowy

W Grupie LOTOS funkcjonuje Biuro Zarządzania Ryzykiem Finansowym, które koordynuje i nadzoruje działania zapewniające, że decyzje podejmowane przez spółki Grupy Kapitałowej LOTOS będą zoptymalizowane pod kątem ryzyka finansowego. Prowadzone działania mają na celu zapewnienie aktualności, spójności i zgodności polityki zarządzania ryzykiem finansowym z celami strategicznymi Grupy LOTOS oraz zapewnienie sprawności, efektywności i bezpieczeństwa operacyjnego w zakresie procesu zarządzania ryzykiem finansowym. W Spółce funkcjonuje Komitet Ryzyka Cenowego i Tradingu, którego podstawowym celem jest nadzór i wsparcie procesu zarządzania ryzykiem cenowym w Grupie LOTOS w ramach: ryzyka cen ropy naftowej i produktów naftowych (w tym cen biopaliw i biokomponentów), cen gazu ziemnego oraz cen pozostałych surowców, ryzyka cen uprawnień do emisji CO₂ oraz ryzyka cen energii elektrycznej. (zobacz więcej <<http://raportroczny.lotost.pl/pl/dane-finansowe/skonsolidowane-sprawozdanie-finansowe-za-rok-2014/dodatkowe-informacje-i-objasnienia>>)

1. Ryzyko cen surowców i produktów naftowych

Wyniki Grupy LOTOS ze sprzedaży produktów naftowych są w istotnym stopniu uzależnione od różnicy pomiędzy notowaniami sprzedawanych produktów naftowych a notowaniami ropy. Notowania mogą ulegać znacznym wahaniom w odpowiedzi na zdarzenia, nad którymi Spółka nie ma kontroli, w tym m.in. głównie na zmiany globalnej i regionalnej podaży i popytu, sytuacji geopolitycznej oraz oczekiwań rynkowych w tym zakresie. Wahania notowań ropy naftowej oraz innych surowców wykorzystywanych na potrzeby działalności rafineryjnej (w tym gazu ziemnego) i wahania notowań produktów naftowych Grupy LOTOS mogą nie być skorelowane w czasie, powodując istotne wahania poziomu osiąganego przez nas marży rafineryjnej.

W zakresie zarządzania ryzykiem cen surowców i produktów naftowych w 2014 r. przekazaliśmy do użytkownika nowy system informatyczny klasy ETRM (z ang. *Energy Trading and Risk Management*). W lutym 2015 r. nastąpiło zatwierdzenie nowej polityki zarządzania ryzykiem cen surowców i produktów naftowych.

2. Ryzyko cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla (CO₂)

W 2014 r. Grupa LOTOS zarządzała całą fazą III Europejskiego Systemu Handlu Uprawnieniami do emisji CO₂ przypadającą na lata 2013-2020. W roku poprzednim ze względu na brak płynności rynku terminowego oraz niestabilność pozycji bazowej rok 2020 nie był włączony do zarządzania ryzykiem. (zobacz więcej)

3. Ryzyko utraty płynności

To jedno z kluczowych ryzyk z punktu widzenia funkcjonowania Grupy LOTOS, związane z zapewnieniem terminowej realizacji wszystkich zobowiązań. Może ono wynikać z niewłaściwego dopasowania strumieni płatności należności i zobowiązań lub nieadekwatnego poziomu finansowania działalności. Zarządzanie płynnością koordynowane jest w grupie kapitałowej w oparciu o aktualne prognozy płynności. W procesie wykorzystywane są instrumenty finansowe (m.in. struktura cash pool, zdyskontowane źródła finansowania), optymalizowany jest kapitał obrotowy, w tym terminy płatności w spółkach i w umowach z kontrahentami oraz stosowane są rozwiązania informatyczne pozwalające zwiększyć bezpieczeństwo i efektywność procesu.

4. Ryzyko walutowe

Walutą sprawozdawczą i funkcjonalną Grupy LOTOS oraz większości spółek grupy kapitałowej jest polski złoty (PLN), natomiast ceny ropy i produktów naftowych są denominowane w lub powiązane z dolarem amerykańskim (USD). Strukturalnie posiadamy więc długą ekspozycję w USD (zyskuje w przypadku wzrostu kursu USD/PLN) ze względu na to, iż wpływy zależne od kursu USD (głównie z tytułu sprzedaży produktów naftowych) przewyższają odpowiednie wypływy (np. z tytułu zakupu ropy naftowej czy spłat kredytów). Ponadto USD został przyjęty jako waluta do zaciągania i spłaty długoterminowych kredytów inwestycyjnych przez większość spółek naszej grupy kapitałowej. W celu zarządzania ryzykiem walutowym, wdrożono formalną „Strategię zarządzania ryzykiem walutowym w Grupie LOTOS”, a także funkcjonuje tzw. Bank Grupy, który pozwala spółkom na zawieranie transakcji wymiany walut z Grupą LOTOS, co wpływa na większą efektywność zarządzania ryzykiem walutowym.

5. Ryzyko stopy procentowej

Grupa LOTOS jest narażona na ryzyko wahań stóp procentowych, których wzrost powoduje zwiększenie kosztów obsługi naszego zadłużenia w zakresie zaciągniętych kredytów bankowych i pożyczek opartych o zmienne stopy procentowe. Ryzyko to związane jest głównie z przewidywanym harmonogramem spłat kredytów na finansowanie zapasów oraz finansowanie Programu 10+ i wynikającą z tego wysokością odsetek ustalanych na podstawie zmiennej stopy LIBOR USD.

6. Ryzyko kredytowe partnerów transakcji finansowych

Przy zawieraniu transakcji z instytucjami finansowymi bierzemy pod uwagę ryzyko nieotrzymania środków należnych nam z tytułu rozliczenia danej transakcji. Ograniczamy je poprzez zawieranie transakcji wyłącznie z instytucjami finansowymi lub firmami o dużej wiarygodności kredytowej lub w oparciu o gwarancję, wystawioną przez instytucję finansową lub firmę posiadającą odpowiedni rating oraz spełniającą wymogi przyjęte przez Grupę LOTOS. Limity partnerów transakcji finansowych są wyznaczone w referencji do kapitałów własnych Spółki oraz

wskaźnika bazującego na poziomach na bieżąco aktualizowanych ratingów agencyjnych. Wykorzystanie limitów jest okresowo monitorowane.

7. Ryzyko kredytowe partnerów transakcji handlowych

Prowadząc działalność handlową, realizujemy sprzedaż produktów i usług dla podmiotów gospodarczych z odroczonym terminem płatności, w wyniku czego może powstać ryzyko nieotrzymania należności od kontrahentów za dostarczone produkty i usługi. Wdrożyliśmy procedurę, zgodnie z którą weryfikacji podlega zdolność kredytowa kontrahentów, starających się o przyznanie otwartego limitu kredytowego. W Grupie LOTOS limit taki przyznawany jest w referencji do oceny wiarygodności kredytowej partnerów handlowych, powstałej na podstawie analizy dostępnych danych dotyczących badanej firmy. Ostateczną decyzję o poziomie limitu kredytowego podejmuje osoba wyznaczona zgodnie z określonymi kompetencjami. Wykorzystanie limitów jest na bieżąco monitorowane.

8. Ryzyko ograniczenia lub zmiany warunków dostępu do zewnętrznego finansowania oraz związane z obsługą zadłużenia

Część inwestycji Grupy LOTOS, jak również w ograniczonym stopniu bieżąca działalność niektórych spółek zależnych jest (lub w zamierzeniu będzie) finansowana w formie finansowania dłużnego ze źródeł zewnętrznych. Istnieje zatem ryzyko, że w przyszłości spółki mogą napotkać trudności w pozyskaniu nowego finansowania albo będą mogły je pozyskać, lecz nie w pożądanej wysokości lub nie na warunkach dla nich akceptowalnych. Może to być spowodowane, np. niestabilną sytuacją na rynkach finansowych i kapitałowych w Polsce lub za granicą, bardziej restrykcyjną polityką podmiotów udzielających finansowania dotyczącą zawierania nowych umów lub interpretacji i wykonywania umów już zawartych, niekorzystnymi zmianami koniunktury gospodarczej w Polsce lub za granicą, niewypełnieniem bądź nienależytym wypełnieniem przez spółki grupy kapitałowej zobowiązań przewidzianych w zawartych umowach dotyczących finansowania.

Możliwość pozyskiwania dodatkowych środków z finansowania dłużnego ograniczają również uwarunkowania wynikające z obsługi już istniejącego zadłużenia w spółkach Grupy Kapitałowej LOTOS. Ponadto umowy dotyczące zadłużenia nakładają na nie szereg zobowiązań i ograniczeń o charakterze niefinansowym, dotyczących w szczególności podejmowania bądź powstrzymywania się od podejmowania w okresie spłaty zadłużenia określonych działań bądź operacji oraz wypełniania pewnych obowiązków informacyjnych wobec instytucji finansujących. Jeżeli spółki nie będą dokonywać w terminie płatności wymaganych zgodnie z warunkami określonego zadłużenia lub nie dotrzymają jego warunków o charakterze niefinansowym, wówczas takie zadłużenie wraz z zadłużeniem zaciągniętym na podstawie innych umów finansowych lub instrumentów może być postawione w stan natychmiastowej wymagalności. Kredytodawcy mogą także zrealizować zabezpieczenia, w tym zabezpieczenia rzeczowe ustanowione na aktywach spółek.

Ryzyko minimalizujemy poprzez zintegrowane raportowanie bieżącej i planowanej płynności finansowej spółek, w tym ewentualnych spodziewanych niedoborów wymagających aranżacji finansowania dłużnego lub wewnątrzgrupowego. Większość z nich uczestniczy w Systemie Zarządzania Środkami Pieniężnymi w Grupie Rachunków (tzw. cash pool). Ponadto służby finansowe spółek na bieżąco monitorują obowiązki wynikające z zawartych umów finansowania dłużnego związanych z obsługą zadłużenia, obowiązków informacyjnych, dotrzymywaniu wskaźników i kowenantów finansowych oraz wypełniania wszystkich innych zobowiązań wobec instytucji finansowych. Współpracujemy z optymalną i zróżnicowaną grupą wiarygodnych kredytowo podmiotów, a pozyskiwanie finansowania dłużnego (a także wszelkie zmiany umów w tym zakresie) odbywa się w ramach obowiązującej wszystkie spółki procedury „Zarządzanie zadłużeniem i koordynacji finansowania dłużnego w Grupie Kapitałowej Grupy LOTOS S.A.”. Prowadzimy także monitoring ratingu i ogólnej sytuacji banków uczestniczących w finansowaniu oraz zagrożeń w dostępie do finansowania, wynikających z uwarunkowań rynków finansowych w kraju i na świecie.

9. Ryzyko niekorzystnych zmian przepisów podatkowych, interpretacji lub orzecznictwa sądowego

Ryzyko to może skutkować wzrostem istotnych obciążeń podatkowych (akcyzy, podatku od nieruchomości, CIT), a także powstaniem ryzyka podatkowego w transakcjach, w których przedtem ono nie występowało. Częste zmiany w zakresie prawa podatkowego i trudności interpretacyjne związane ze stosowaniem prawa podatkowego utrudniają zarówno bieżącą działalność Grupy LOTOS, jak i prawidłowe planowanie podatkowe w grupie kapitałowej. Powoduje to brak pewności w zakresie stosowania przepisów prawa podatkowego w codziennej działalności oraz niesie ze sobą ryzyko błędów. Ponadto często brakuje jednolitej interpretacji przepisów prawa oraz praktyki jego stosowania przez organy podatkowe.

W branży paliwowej największe ryzyka podatkowe, zwłaszcza ze względu na wysokość kwoty zobowiązania podatkowego oraz skomplikowane rozwiązania prawne, niesie podatek akcyzowy. Przepisy podatkowe dotyczące akcyzy charakteryzują się szczegółowością, znaczną liczbą różnorodnych obowiązków nakładanych na podatników oraz występującymi sprzecznościami pomiędzy obowiązującymi regulacjami (niekiedy również w obrębie tych samych aktów prawnych). Wątpliwości budzą także przepisy dotyczące podatku od nieruchomości, w szczególności w zakresie określenia przedmiotu i podstawy opodatkowania tym podatkiem.

Z uwagi na powyższe, w przypadku spółek grupy kapitałowej korzystających ze znacznej liczby urządzeń infrastruktury technicznej zlokalizowanych w nieruchomościach występuje ryzyko prowadzenia sporów z organami podatkowymi, szczególnie w zakresie interpretacji i zastosowania definicji budowli na gruncie Ustawy o Podatkach i Opłatach Lokalnych (Dz.U. 1991 nr 9 poz. 31). W sytuacjach, gdy zidentyfikowane zostaje ryzyko podatkowe wynikające z możliwości wystąpienia różnic interpretacyjnych, korzystamy z możliwości uzyskania wiążących interpretacji przepisów, wydawanych przez Ministra Finansów. Jako członek liczących się organizacji zrzeszających pracodawców i przedsiębiorców, bierzemy także udział w opiniowaniu projektów aktów prawnych, co daje nam możliwość odpowiedniej reakcji na zmieniające się otoczenie prawne. Wobec licznych zmian interpretacyjnych i nowych przepisów stale aktualizujemy wewnętrzne procedury w celu przestrzegania wymogów prawa oraz identyfikacji i minimalizacji ryzyka podatkowego, zwłaszcza jego wpływu na sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej LOTOS.

ZOBACZ TAKŻE:

List Wiceprezesa Zarządu

Rok 2014 upłynął pod znakiem bardzo silnych wyzwań dla spółek z branży paliwowej. Kroki poczynione przez Grupę Kapitałową LOTOS udowodniły, że potrafimy szybko podejmować decyzje pomagające dostosować się do wymagającego otoczenia, aby zapewnić realizowanym projektom oczekiwany poziom opłacalności.

Przejdź do strony » <http://raportroczny.lotos.pl/pl/wyniki-i-perspektywy/list-wiceprezesa-zarzadu>

Podstawowe dane 2014

Pod względem przychodów ze sprzedaży osiągniętych w 2014 r. na poziomie ok. 28,5 mld zł zajmujemy 4. miejsce w grupie 500 największych firm w Polsce.

Przejdź do strony » [http://raportroczny.lotos.pl/pl/organizacja-i-jej-
raport/podstawowe-dane-2014](http://raportroczny.lotos.pl/pl/organizacja-i-jej-raport/podstawowe-dane-2014)